

103/2006

U'vddum He'lsnest tä'lvvmannu 9 peei'v 2006

Valdiasábbar asetõs

nuõrituâjast da –politiikkâst

Valdiasábbar tu'mmstõõgg mie'lddsânji, kâã'tt lij tuejjuum mä'tt'õsministeria maadârdõõzzâst, šiõtteet tä'lvvmannu 27 peei'v 2006 u'vddum nuõrilää'jj (72/2006) nuâ'jain:

1 lååkk

Valdia nuõrituâjj da –politiikk

1 §

Nuõripolitiikk ooudâsviikkâmpogramm

Nuõrilää'jj (72/2006) 4 §:fâst jurddum nuõripolitiikk ooudâsviikkâmpogramm valmštõõlât mä'tt'õsministeriast õhttsažtuâjast sosial- da tiõrvâsvuõttministeria, tuâjjministeria, pirrõsministeria di taarbše'mmen še jee'res nuõri peä'lestvâlddmõõzzâst vääžnmõš ministeriaivui'm. Ooudâsviikkâmpogramm âân se'st vâ'lddkâãdlaž nuõripolitiikklaž täävtõõzzid di läänai da koo'ddi nuõripolitiikkla programmtuâi vuâddjuurdid, kook ko'le nuõri škoou'ljumu'sše, tuâjjuvõ'tte, pí'rggumu'sše, tiõrvâsvuõ'tte, liikkee'es meerlažvuõ'tte da sosiaalaž staanmu'sše, jälstumu'sše, põrggivuõ'tte, prizoovvuõ'tte da prizoovte'meskääzzkõ'sse da jee'res päärnaid da nuõrid kuulli ääi'jpoddsaž aa'sšid. Prograammâst päärnaid kuulli kiõččâmvue'jj vää'ldet lokku eärben päärnai šõddâm peä'lest.

Mä'tt'õsministeria peejj taarbše'mmen tuâjjä'rttel prograamm valmštõõllâm da praavvâm diõtt.

2 §

Valdia nuõriaa'sši saaggstõõllâmká'dd

Valdia nuõriaa'sši saaggstõõllâmkáã'ddest lij saaggjää'dteei, kue'htt vää'rrsaaggjää'dteei da jäänmõsân 15 jee'res vuässlâ. Valdiasábbar kâčč tuâimmká'ddne k'ken nuõri šõddeem- da jie'lemvuâkka tobdstõõttâm persoonid. Saaggstõõllâmkáã'dd vuässlâ â'lgge lee'd vâ'lddkâãdlai nuõriorganisaatiai da nuõrituâi tuejjeja organisaatiai e'tkkõsttum persoon.

Saaggstõõllâmkáã'dd tuâimpââ'jj lij nellj ee'kked. Saaggstõõllâmkáã'dd piijât nu'tt mä'htt parlameent vaalpââ'jin kuud mannu se'st vaalpââi aalgâst da tõn tuâimpââ'jj juâtkkai, poka puõ'tti saaggstõõllâmkáã'dd lij pijjum.

Saaggstõõllâmkáã'dd lij mie'rreemvää'ldlaž, ku sábbar saaggjää'dteei da jäänmõsân pie'll jee'res vuässlain lij päâi'k'â'lnn.

Saaggstõõllâmkáã'ddest lij vâ'lddpiisar, koon mä'tt'õsministeria vâ'ldd da koon tuâimpââ'jj lij jäänmõsân nellj ee'kked. Lââ'ssen saaggstõõllâmkáã'ddest vuei'tte lee'd jee'res personkáã'dd. Saaggstõõllâmkáã'dd koontârtuâi hâãidat mä'tt'õsministeriast.

Saagstõõllâmkââ´dd saaggjââ´dteija da jee´res vuâsslaid, piizra da ä´šstobddjid kuulli sääbbarpä´lkkõõzzi mä´hssmõõžžâst reäšš mätt´tõsministeria.

3 §

Ärvvtõõllâm- da veä´kkvuõtt´tuâimmkâ´dd

Ärvvtõõllâm- da veä´kkvuõtt´tuâimmkâ´ddest lij saaggjââ´dteei, vää´rrsaaggjââ´dteei da jäänmõsân čiččâm jee´res vuâssla. Valdiasääbbar koooll vuõššân vä´lddkââddlai nuõriorganisaatiaid da mâḡḡa kuullmest káčč tuâimmkâ´ddne´lken nuõrituâimmjumumõšš tobdtõõttâm persoonid.

Tuâimmkââ´dd tuâimpââ´jj lij nellj ee´kked. Tuâimmkâ´dd piijât nu´tt mä´htt parlameent vaalpââ´jin kuud mannu se´st vaalpââi aalgâst da tõn tuâimpââ´jj juätkkai, poka puõ´tti saagstõõllâmkâ´dd lij pijjum.

Tuâimmkâ´dd lij mie´rreemvää´ldlaž, ku sääbbar saaggjââ´dteei da jäänmõsân pie´ll jee´res tuâimmkâ´ddnee´lkin, lij päâi´k â´lenn.

Tuâimmkââ´ddest lij vä´lddpiisar, koon mätt´tõsministeria vä´ldd da koon tuâimpââ´jj lij jäänmõsân nellj ee´kked. Lââ´ssen tuâimmkââ´ddest vueilte leed´d jee´res personkââ´dd. Tuâimmkââ´dd koontârtuâi hââidat mätt´tõsministeriast.

Tuâimmkââ´dd saaggjââ´dteija da jee´res tuâimmkâ´ddnee´lkid, piizra da ä´šstobddjid kuulli sääbbarpä´lkkõõzzi mä´hssmõõžžâst reäšš mätt´tõsministeria.

2 lââkk

Valdiateäggõtõs

4 §

Valdiaveä´kkvuõ´tte vuõiggõttum nuõriorganisaatiaid da nuõrituâi kääzzkâ´sttemorganisaatiaid

Mätt´tõsministeria preemm ooccmõõžžâst organisaatia, kââ´tt lij nuõrilää´jj 10 §:f 1 momeent mie´lddlaž, veä´lkktem vä´lddkââddlaž organisaatia le´be vä´lddkââddlaž nuõrituâi kääzzkâ´sttemorganisaatia. Ooccmõõžžâst älgg maadârded mätt´tõsministeria beälla čiołgtõs organisaatiast, tuâimmkâ´ddnee´lkin, tuâimmjumumõžžâst da täällvuõđâst.

Vä´lddkââddli´žžen nuõriorganisaatian vueilte priimmâd organisaatia, ko´st liâ uu´ccmõsân 1000 personvuâssla da ko´st obbvüâsslažmeä´rest uu´ccmõsân kue´htt kuälmõõzz liâ vuâlla 29- ekksa le´be koon kruuggorganisaatia le´be päâiklažsie´bri õ´httelaskkuum personvuâsslažmie´rr lij uu´ccmõsân 1 000 da ko´st obbvüâsslažmeä´rest uu´ccmõsân kue´htt kuälmõõzz liâ vuâlla 29- ekksa. Organisaatia priimm´men älgg vä´ldded lokku tõn ââ´nnem nuõrituâijj, tuâimmjumvu´vdd da vuâsslažmie´rr di tõt, mä´htt organisaatiast teâuddai nuõri vuâssõõttmõš tu´mmstõktuõjju.

Mätt´tõsministeria âânn looggstõõgg veä´lkktem organisaatiain.

Ooudbeä´lenn 2 momeentest peäggum priimmânvuâđain vueilte moksted kiõll´laž le´be jee´res minõriteett kõõskâst le´be tuâimmvuudstes vä´lddkâ´ddlažân ee´ttkâ´sttee´l kiõččâm organisaatia beä´lenn.

5 §

Veä kkvuõdi miõttmõš

Nuõrilää´jj 10 §:f 1 momeentest jurddum vä´lddkåådlaz nuõriorganisaatiaid da vä´lddkåå´ddlaz nuõrituâi kääzzkâ´sttemorganisaatiaid miõðat takaiveä´kkvuõtt tuejjeemvuâððõvõvmõõžž mie´lddsânji organisaatia tuâimmjemplaan da mä´hssemplaan vuâðast.

6 §

Tuejjeemvuâððõvõvâmvuõtt

Tuejjeemvuâððõvõvâmvuõðid ärvvtõõlât plannum da çõõðtum tuâimmjumuužž vuâðast.

Tuâimmjumuužž šlaajj ärvvtõõlât kõskkvuõðâst juõ´kk organisaatiain pijjum täävtõõzzid da tõõi teâuddjumu´šše. Tuâimmjumuužž veeidasvuõð ärvvtõõllmen vää´ldet lokku organisaatia põõššinallšem tuâimmjumuužž kruugâst åarrai nuõri mie´rr di tuâimmjumuužž vaikktemvuõtt da vooudlaz kâ´ttemvuõtt. Ekonomiivuõð ärvvtõõllmen vää´ldet lokku organisaatia jii´jjes tuâimmjem tuejjumuužžid, vaaldšem kuuli vuässõ´sse obbkuulin di tuâimmjumuužž puu´tteemvuõ´tte. Veä´kkvuõð taarb tu´mmje´mmen vää´ldet lokku organisaatia ekonomiivuõð vue´kk, jee´res õlmsa veä´kkvuõð da vä´lddveârlaz tuâimmjumu´šše ââ´nnem diõtt åarrai vää´raid.

Ääi´jpoddsa õhttsazkåådlaz miârkktoõzz ärvvtõõllmen vää´ldet lokku organisaatiai liikkee´esvuõtt õhttsazkåådlaz aa´ššin di nuõri sosiaalaž staanmõõžžâst.

Veä´kkvuõð miõttmõõžžâst vä´lddkåådlaz nuõriorganisaatiai kruuggorganisaatiaid da nuõrilää´jj 11 §:fâst jurddum nuõrituâjaid tuejjeejai organisaatiaid jä´kket suâppâm vuässõõzzin, mâi´d 1—3 momeentest šioõteet.

7 §

Vuâ´ppõõzz priimmâm kuulin

Mätt´tõsministeria oudd veä´kktem vä´lddkåådlai nuõriorganisaatiaid da vä´lddkåådlai nuõrituâi tuejjeejai organisaatiaid piirree´jji mie´rrtie´gõgi ooccâm diõtt çõõðtem äi´gõgen vuâ´ppõõzzid valdiaveä´kkvuõ´tte kuulli priimmâm kuulin.

8 §

Vä´lddkåådlaz nuõrikõõskõõzzi priimm´mõš veä´kktem kõõskõssân.

Vä´lddkååddlaz nuõrikõõskõõzzin juu´rtet tõid koo´ddi, kâ´ddkonseerni, nuõriorganisaatiai, nuõrituâi tuejjeejai organisaatiai, nuõrituâi kää´zzkâ´sttemorganisaatiai da jee´res õhttõõzzi vuâ´mstem kõõskõõzzid, koid mättõsministeria preemm veä´kktem kõõskõssân.

Priimm´mõõžž oudldõssân lij, što:

1) kõõskõs lij šorradvuõðstes da niâvvaivuõðstes vooudli´žže, vä´lddkååddli´žže da meeraikõskksi´žže tuâimmjumu´šše suâppi.

2) kõõskõõzz vaaldsem da ekonomii lij rajjum nu´tt, što nuõrilää´jj 12 §:f 2 momeentest jurddum oudldõõzz teauddje;

3) kõõskõõs kääzzkâstt vuõss´sâjjsânji vooudla, vä´lddkâadla da meeraikõõskksa nuõrituâimmjumuužž, lei´rr- da luâttskooultuâimmjumuužž di nuõri liikkee´es meerlažvuõd da sosiaala staanmõõžž ooudâsviikki tuâimmjumuužž;

4) kõõskõõs tuâimmai taarbše´mmen nuõrituâi ooudâsviikkâm kõõskõõssân da koo´ddi nuõrituâi vooudlaž kääzzkâ´sttemkõõskõõssân di oudld taarbše´mmen nuõrituâi juä´tkk- da tiuddeemškoou´l´jumu´ššân;

5) Kõõskõõzzâst lij staanvuõttplaan.

9 §

Tuâimmjemveä´kkvuõd miõttmõš nuõrikõõskõ´sse

Kõõskõõzz tuâimmjemveä´kkvuõd miõdât 8 §:f 1 momeentest jurddum âannmõ´šše. Kõõskõõzz tuâimmjumuužžâst jäänaš âlgg lee´d nuõriââ´nnem täävtõssân uu´ccmõsân kue´htt kuâlmõõzz kõõskõõzz âannmõõžžâst. Tuâimmjemveä´kkvuõd ij vuäžž ââ´nned jee´res tuâimmjumuužž kuulid.

Nuõriââ´nnem veeidasvuõd ärvvtõõlât 8 §:f 2 momeent 1—4 päi´k mie´ldda âannmõõžžin da puu´t´teemkuulin. Lââ´ssen vää´ldet lokku kõõskõõzz plannum tuâimmjumuužž määngpeällsažvuõtt, šlaajj da täävtõõllâmvuõtt, spesialsilttõs di kõõskõõzz ââ´nnemtää´ss da nuõriââ´nnem vuässõs tõn tuâimmjumuužžâst.

Raajjâmveä´kkvuõdid vwei´tet miõttâd kõõskõõzz hanjkumuužžâst, raajjmõõžžâst, vuâdteevmõõžžâst da niânvvai diõtt šõddi kuulin.

3 lããkk

Viõ´kkpeuâttmõš- da se´rddemšeâttmõõžž

10 §

Viõ´kkpeuâttmõš

Tät asetõs puâtt viõ´kke pâ´zzlâštammannu 1. peei´v 2006. Asetõõzz 4 da 5 § puä´tte seârvvna viõ´kke oddee´jjmannu 1. peei´v 2007.

Tân asetõõzzin jaukkeed nuõrituâjast kãlgmannu 22 peei´v 2002 u´vddum valdiasâbbar asetõs (729/2002).

Ouddâl asetõõzz viõ´kkpeuâttmõõžž vwei´tet riõmmâd asetõõzz tiu´ddepiijjâm oudldem tuâimid.

11 §

Nuõripolitiikk ooudâsviikkâmprograamm priimm´mõš vuõssmõs vuâra

Valdiasâbbar preemm nuõripolitiikk ooudâsviikkâmprograamm vuõssmõs vuâra ee´jj 2007 âi´ğgen.

Heiðssnest tálvumannu 9 þeii'v 2006

Kulttuurminister
Tanja Karpela

Halltõsduumšek
Sari Korpimies